

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre	600 Lej
Fél évre	300 Lej
Negyed évre	150 Lej
Havonta	50 Lej

Hirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Emberéleteket

kíván áldozatul magának mostanában mind sürűbben a kielégítetlen kapzsiság, a mindenáron való meggazdagodás vágya, egyes emberek mérhetetlen lelkiismeretlensége. Szinte hihetetlen mérvben elszaporodtak Aradon és környékén a hamisított élelmiszerek, az emberiség hóhérai valósággal tobzódnak. Alig egy hete adtunk hírt egy ismertnevű fiatal uriaszony tragikus haláláról, aki romlott szalámi élvezete következtében vesztette el ifjú életét. Nem tellett bele sok idő, — mindössze néhány nap — s a romlott, emberi élvezetre alkalmatlan szalámi ismét gyilkolt. Az áldozata ezuttal is egy ifjú asszony volt, aki két-napos rejtett szenvedések után második mártírja lett a Kapzsi emberek mindenből hasznot kovácsoló lelkiismeretlenségének. Még emlékezetünkben van az is, hogy egyik aradi vendéglőben mérges gomba idézett elő majdnem halálalattal végződő súlyos betegséget. A negyedik eset egészen friss, ma történt: egy aradi hivatalnok-család súlyosan, életveszedelmesen megbetegedett gipsszel hamisított tej élvezete következtében ugyanarra, hogy csak az orvosi önfelalázás mentette meg őket az életnek. Rövid egymásutánban négy felháborító, megdöbbentő eset, amelyek kellő elítéléséhez nincs elég kemény szó. Gyilkosok, hóhérok ezek az élelmiszerhamisítók. Emberek százainak, ezreinek, egy egész város lakosságának élete függ néhány elvetemült, emberi érzésből kivetkőzött fenevad kényétől-kezdvétől, kapzsiságától. Nem elég nekik az amugy is busás haszon, amelyet a fogyasztóközönség kiizzadni kénytelen, nem, ők még ártalmas anyagokkal preparálják élelmicikkeiket, hogy a profit nagyobb legyen, nem törődve azzal, hogy emberéletek esnek áldozatul ennek a mérhetetlen nyereségvágynak. A hóhérok, a gyilkosok embertelen machinációinak végét kell vetni. A hatalom minden erejével és eszközével, a törvény legteljesebb szigorúságával kell lesújtani e gyilkosokra. Félre kell tenni minden lágyaságot, engedékenységet s a hatóságoknak minél szigorubb s minél sürűbb razziákkal, súlyos szabadságvesztéssel, büntetésekkel kell meggátolni, hogy az aradi piacot elárasszák a lelkiismeretlen, az emberi élet ellen törő élelmiszerhamisítók. Mérhetetlenül fontos az, hogy gyökeresen kipusztítsanak ezek a tömeggyilkosok, hisz hovatovább odafajul a helyzet, hogy nap-nap után újabb és újabb áldozatai lesznek az élelmiszerek lelketlen hamisítóinak.

Mit remélhet Európa a londoni konferenciától

Herriot nagy beszéde — A versaillesi békének érintetlennek kell maradni — A párisi sajtó ellenséges hangja

Londonból jelentik: A londoni konferencia tegnapi megnyitó értekezletén Macdonald után Herriot mondott beszédet. A francia miniszterelnök sikra szállt Franciaország érdekeiért és tiltakozott a versaillesi béke megváltoztatása ellen. Azután röviden ecsetelte a kormány és Franciaország már ismeretes programját és többek között a következőket mondotta: — Itt arról van szó, hogy megvédjük azoknak az embereknek az érdekeit, akik sokáig és egyformán végigszenvedték a háborút és annak következményeit. Ki kell őket békíteni a mindenkitől óhajtott békével. A konferenciától a világot ezt az eredményt várja és reméli.

Ezután Kellog Amerika londoni nagykövete emelkedett szólásra és a következőket jelentette ki: — Azért jöttünk ide, mert segíteni akarunk az igazi békemű megteremtésén. Nem fogadunk el olyan politikát, amely nem felel meg a gazdasági érdekeknek, mert meg akarjuk oldani Európa legnagyobb gazdasági problémáját. Bizom a Dawes-tervezet alapján ennek sikerében.

De Stefani olasz és Theunis belga delegáltak kijelentették, remélik, hogy a konferencia feladatát sikerül megoldani. Seyde francia delegátus úgy nyilatkozott, hogy Franciaország kívánja, hogy Németország gazdasági egysége minél előbb jöjjön létre. A Ruhr-vidék gazdasági kiürítése két vagy három szakaszban történne meg, természetesen megfelelő feltételek mellett.

A konferencia első albizottságában Peretti della Rocca s Snowden fejtegetései után elhatározták az amerikai kölcsönjegyzők érdekeit képviselő megbízottat a hágai döntőbírósnak elnöke nevezze ki. Ugy hírlik, hogy della Rocca tervezetét terjesztett elő, az esetleges német mulasztás büntető intézkedéseiről.

A párisi sajtó pesszimiztikus.

Párisból táviratozzák: A sajtó hangulata pesszimiztikus a londoni konferenciával szemben. — A Temps azt kérde, hogy nem vol-

na-e előnyösebb a nehézségek miatt végetvetni a játéknak. Franciaország a versaillesi szerződés értelmében kiképhetne a jóvátételből és egymaga is megegyezhetne Németországgal. Ez a megoldás egyre csábítóbb, mert a szakértői jelentés ígéréit mindjobban kompromittálják a kölcsönjegyzők feltételei.

Működnek az albizottságok.

Londonból táviratozzák: A Temps szerint a konferencia há-

rom albizottságot küldött ki. Az első bizottságnak az a feladata, hogy az esetleges német késedelmeskedéssel foglalkozzék, határozzon, hogy milyen testület döntsön a mulasztásban, továbbá, hogy milyen intézkedéseket tegyenek Németország ellen. A második bizottság feladata, hogy megtalálja a helyes utat a német gazdasági és pénzügyi egység helyreállítására. A harmadik bizottság foglalkozik a német fizetéseknek a hitelező országok részére való átruházások módszereivel. Titulescu román delegátus a kisállamok nevében tiltakozott, hogy a javasolt képviselőket elégtelennek mondták. Macdonaldtól azonban megnyugtató választ kapott.

A sikertelen londoni kölcsön hatása

Pesszimiztikus a hangulat — Egy miniszter érdekes kijelentése — Hogyan rendezik az olasz tartozásokat

(Bucuresti tudósítónktól.) Az angol kölcsön ügye még mindig a politikai élet legnagyobb aktualitása. Az a bankcsoport, amelytől Bratjanu Vintila pénzügyminiszter a kölcsönt reméli, tulajdonképpen egy angol-perzsa csoport, amely résztvevett a Steaua Romana petroleumérdelkség nacionalizálásánál is. Ilyenformán az angol állam is részes ebben a bankműveletben. A pénzügyminiszter ismeretes kölcsönajánlatát Londonban meglehetősen antipátiával fogadták. Maga Titulescu londoni román követ is az ajánlat egynéhány feltételét elfogadhatatlannak találja. Bucurestiben a sikertelen londoni kölcsönakció következtében a hangulat meglehetősen pesszimizta. Egy miniszter ki is jelentette, hogy ha a kölcsönt januárig nem sikerül nyelbeütni, úgy a kormány kénytelen lesz távozni. Helyébe koncentrációs kormány jönne, amelyben Bratjanu vezetésével a liberálisok résztvennének.

Az olasz tartozások ügyében is folynak a tárgyalások. A tartozások rendezéséről szóló két egyezményt már alá is írták. Az egyik, amelyet a Banca di Sconttal kötöttek és ez ötven millió lira értékű kamostári bonkonszolidációsról szól. A másik egy tíz millió líras kölcsön felvételére vonatkozik, amit a kisebb adósok tartozásának rendezésére fordítanak. A törlesztési idő nyolc év és a kamat nyolc százalék.

Bratjanu miniszterelnök prágai jelentései szerint a jövő hét csütörtökjén Karlsbadban találkozik Massaryk elnökkel. A cseh elnök itt több kisantantbeli politikussal találkozik még. Politikai körökben ennek a találkozásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Változtatnak a konkordátumon

A javított szöveget küldik Rómába aláírás végett.

Bucuresti. Lepadatu Kultuszminiszter egy újságíró előtt kijelentette, hogy a konkordátumra vonatkozó megállapodást még nem írták alá. A megállapodásnak Banu volt kultuszminiszter által elkészített szövegét Bratjanu Jónel miniszterelnök, Duca, Constantinescu Alexandru és Lepadatu miniszterek felülvizsgálták, azon több változtatást és módosítást eszközöltek. Az így kijavított szöveget a kormány Rómába juttatja és azt hiszik, hogy annak aláírása rövidesen megtörténik.

— A külügyminiszter kihallgatáson fogadja az amerikai követet. Bucurestiből jelentik: Duca külügyminiszter szombaton fogadja Amerika bucuresti-i nagykövét. A kihallgatásnak politikai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Ezrek maradnak ki az állampolgársági lajstromból

Heg három napig tart a jelentkezés — Az igazolás munkáját nagy mértékben hátráltatja a közönség indolenciája

(Saját tudósítónktól.) Az állam polgári jelentkezések immáron több mint hat hét óta folyó proceduráját sok és különös meglepetéssel szolgálták főként Aradváros vezetőségének. Ha most, a jelentkezések utolsó napjaiban, visszatérünk erre az időre, amely valószínűleg külön állapotot jelent a város közigazgatási életében, hiszen az adminisztrációs gépezet ugyancsak teljes sikerrel megállt, hogy a város tisztviselőikara kivétel nélkül ennek a kétségfelenül nagy fontosságú kérdésnek szolgálatába álljon, érdekes megfigyeléseket lehetett tenni a közönség magatartását illetően. Hol a legvehementebb érdeklődés, lázas tolongás volt tapasztalható néhány napon keresztül, hol pedig a legtöbbször apathia, közöny és nemtörődomség volt az uralkodó-mánia, voltak napok, amikor egyetlen jelentkező sem volt látható még a város rocháza tájékán sem, hasztalan volt a város vezetőségének figyelmeztetése, felhívása, a jelentkezők hirtelen keresztül nagyon gyéren történtek, amit mutat az a tény is, hogy a mai napig mindössze 16.000 család-jelentkezést mutat az állampolgársági hivatal index-könyve, holott a legpesszimistább számítások szerint is legalább még négyezer embernek, jobban mondva négyezer családnak kellene jelentkeznie, Arad város lakosságának jelenlegi szám

arányát véve tekintetbe. Ugy látszik azonban, hogy ezek a hálogatók, nem törődök az utolsó pillanatokban mégis észbekapnak, s ma is százával tolongtak a városháza folyosóján, kezükben az állampolgárságot bejelentő ívvel. De csak százak és nem ezrek, holott immáron mindössze három nap áll a közönség rendelkezésére, mert az állampolgársági jelentkezés július hó 21-én déli 2 órakor visszavonhatatlanná és minden körülmények között véget ér.

Az állampolgársági igazolásokat a kijelölt referensek szakadatlanul végzik, szinte megállás nélkül megy a munka, hiszen hozzávetőleges számítás szerint is ez-

rekre megy a még el nem intézett kérelmek száma, holott ezeket ugyancsak július 21-ig el kell intézni, annál is inkább, mert Robu János dr. főpolgármester rendelkezésében az állampolgársági lajstromokat kedden közszemlére kell kifüggeszteni. Az igazolási munkálatokat azonban erősen hátráltatja az a körülmény, hogy a megüléssel lakosok — akiknek hiányos a kérvényük — nem tesznek eleget a felhívásnak, s így az igazolást késleltetik. A város vezetősége ezért ezúton is felhívja az érdekelteket, hogy az idézéseknél feltétlenül tegyenek eleget, s megfelelő igazoló-iratokkal felszerelve jelenjenek meg az idézést küldő referens előtt, nehogy kérelmüket a város vezetősége — adatok hiánya miatt — visszautasítani legyen kénytelen.

A Sfalul akciója az aradi telefonért

Társadalmi akció és kormánytámogatás — A költségvetésből törölték az aradi új telefonközpontra előirányzott összeget

(Saját tudósítónktól.) Az aradi postán uralkodó állapotok ellen már nem egy ízben írtunk és azok között is elsősorban a telefonközpont börtányos működését tettük szóvá. A telefonközpontban 14 tisztviselő helyett három nő látja el a kapcsolásokat. Természetesen, hogy ilyen körülmények között az előfizetők sokszor félórát csengetés után sem kapnak kapcsolást. Az aradi telefont teljes csődbe ezenkívül az ketygeti, hogy az avult készülékek, a kikopott

kapcsoló dugaszok és a megázult huzalok miatt aradi állomásokkal széles időben beszélni sem lehet. Az aradi telefonközpont kicseréléséről már nem egy ízben volt szó és a sok intervenció eredményeképpen a temesvári postafelügyelőség tízenöt millió lejt vett fel a költségvetésbe az aradi telefonközpont kicserélésére. Az 1924. évi költségvetésből a kormány törölte az aradi telefonközpont modernizálására előirányzott összeget és így a javítás megint elmaradt.

A kereskedők, vállalatok és pénzintézetek óriási károkat szenvednek a postán uralkodó állapotok miatt és ez arra készítette a Sfalul Negustoresc aradi elnökségét, hogy széleskörű akciót indítson a telefonközpont modernizálásáért érdekében. Adám György, vezérigazgató, a Sfalul Negustoresc aradi tagozatának elnöke ebben a kérdésben választmányi gyűlést hívott egybe, amely úgy határozott, hogy társadalmi akcióval, a Sfalul központi vezetőségének és az aradmegyei kerületi országgyűlési képviselőinek intervenciójával próbálnak eredményt elérni, hogy a kormány a telefonközpont kicserélésére 20 millió lejt szavazzon meg, vagy ezt az összeget biztosítsa a jövő évi költségvetésben.

Lopással vádolt ezredes

Vitéz szentmártoni Potyondy Károly a szegedi hadbíróóság előtt.

Szegedről jelentik: A katonai törvényszék egy hétfő tartó tárgyalás után szombaton hirdette ki az ítéletet szentmártoni Potyondy Károly ezredes, a Vitéz Szék tagjának büntnyében. A katonai ügyészesség vádiratában hatrendbeli hivatalos hatalommal való visszaélés, egyrendbeli csalás, a szolgálati szabályzat kétszeri megszegése és egy fegyelmi kihágás szerepelt vádként. A hivatalos hatalommal való visszaélést — a vádirat szerint — azzal követte el, hogy eladott egy kincstári lovát és az érte kapott pénzt saját céljaira fordította. Kertgazdaságot

TARCA

Egy különös ország különös uralkodója.

Ahol még nem láttak repülőgépet.

Exotikus vendég érkezett Londonba, Teteri Makonen Etiopia régenshercege látogatott el az angol fővárosba és ezzel a látogatással telért új fejezete kezdődik meg annak az afrikai országnak, amelynek történetét eddig a legmervebb elszárgatottság jelezte minden európai politikától. Két évvel ezelőtt a régensherceg Adenbe látogatott el s ez volt az első eset, hogy lábát kitette országából. Soha aeroplánt nem látott addig, de mikor az adeni ünnepségeken repülőversenyt is rendeztek tiszteletére, valóságos gyermeki örömmel szállott be az első repülőgépbe, hogy tekintetét végigjártathassa a magasból az alatt ujjongó tömegben. 4—500 könyvet vásárolt össze, Abessinia egyetlen sajtója az ő palotájában áll, könyvkötőgépet is szerzett magának és végül az első tejjgazdaságot is ő te-

remtette meg az exotikus Afrikában.

Salamon és Sába királynője.

A herceg, akiben szemmel láthatóan meg van a hajlandóság, hogy elődjeinek megfakult konzeratívizmussával szakítson, most mi niszterrel kíséretében látogat el és úgy látszik, meg akarja tudni főnök későbbi bizalmas tanácskozások során, mi a véleményük a nyugati civilizációról és alkalmasnak tartják-e Abesszinia talaját arra, hogy ez a kultúra átültethető legyen. Abesszinia lakói hűségesen őrzik azt a hagyományt, hogy birodalmuk 3000 éve áll fenn és hogy Sába királynőjének és Salamonn királynak uniója teremtette meg országukat. Hogy a királynő Abesszinia királynője volt, vagy csak a Vöröstenger két oldalán elterülő rész fölött uralkodott, vagy csak a Délarábiában fekvő Sába királynője volt, e körül még most is szenvedélyesen folyik a vita. Annny azonban bizonyos, hogy függetlenségük évszázadokon keresztül érintetlen maradt: az izlami, amely egyszer majdnem meghódította őket, visszaverték, 1896-ban pedig az olasz sereget győzték le a döntő adrai csatában.

Juda oroszlánja.

Igen érdekes az ország vallási-kulturális helyzete. Az abesszi-

niaiak büszkének keresztény mivoltukra és valósággal a kereszténység előőrseinek tartják magukat az izlami országok határában. Általános az a felfogás, hogy az ország lakossága a kereszténység főlvétele előtt zsidó volt. Az a viharos invázió, amely Krisztus előtt ezer évvel ment végbe, még ma is megőrizte nyomát, mert a zsidó szokások még most is érezhetők. A kereszténységre állítólag már az evangélista Máté térítette meg őket, valószínű azonban, hogy a kereszténység csak 300 évvel utóbb terjedt el közöttük. Huszonhárom évvel ezelőtt II. Menelik király, aki Oroszországot legyőzte, egyesítette a birodalom apróbb királyságait, helyüket kormányzókkal váltotta fel, idegen követések vonultak be az országba és így lassan-lassan mégis csak megtörtént az első lépés a „splendit isolation” feladására. A böics Menelik 1913-ban halt meg és helyét a fiatal Lej Jasu váltotta fel, akit azonban rövidesen letették. Menelik leánya, Zauditu császárnő foglalta el most a trónt, a kinek címében benne van többek közt „Juda oroszlánja és meghódítója, az Isten kiválasztottja és Etiopia királyainak királya”. Vele egyidőben lett régens férje, Teteri Makonen, aki most Londonba látogat el.

A herceg 30 éves, francia tanárai voltak kultivált ember és

feleségével, a császárnővel együtt erősen ambicionálja a tanulást. A régensherceg teremtette meg az első modern iskolát, hogy pedig nyomdát is vásárolt öfelsége, arra vall, hogy nemsokára nyomtatott betűk fogják nyelvüket hirdetni, jöhetnek ABC-jük 236 betűből áll, az országban vagy hetven más nyelv is él s egészen külön áll a papok nyelve, amely körülbelül azt a szerepet játssza náluk, mint a latin egyházi nyelv Európa középkorában. Ha háború tör ki, mindenkinek kötelessége támogatni felebbvalóját feudális alapon. Hadi felszerelésük ugyan meglehetősen gyenge: van néhány gépfegyverük, de nehéz ágyuk egyáltalában nincs.

A rabszolgaság vége

Mikor a Népszövetség megalakult, Abesszinia is kérte főlvételt, de kérelme ellen azt hozták fel, hogy az országban még mindig fennáll a rabszolgaság rendszere. A régens azonban kijelentette, hogy a rabszolgaságot rövidesen eltörlik, amire föl is vették őket a Népszövetségbe. Az erre vonatkozó rendeletet márciusban ki is adták. Természetesen, hogy ez a felszabadítás csak fokozatosan történhetik meg, mert különben attól tartanak, hogy a rablók és tolvajok hada árasztaná el az egész országot.

létesített a vámörsemélyzet részére és elhíallgatta azt, hogy az erre vonatkozó szerződést apósával kötötte meg. Az aratómunkára kiküldött legénység bérét elköltötte, a vámörsegi fogatokat pedig saját céljára használta. Főhadnagyát arra utasította, hogy a legénység élemezésén mindenáron takarékoskodjék, a megtakarított pénzt pedig neki adja át reprezentációs célra. A vádirat szerint a pénzt oly fenyegetésszerűen követelte a főhadnagytól, hogy, ez a magyárból különböző

összegeket adott át az ezredesnek.

A katonai ügyészség még azaz is vádolta a Szegeden jölsimert ezredest, hogy a legénységgel magánmunkákat végeztetett, nyolc embert a saját gazdaságába rendelt ki és háztartásában még két vámört dolgoztatott állandóan. A tárgyaláson negyvennél több tanut hallgattak ki. A bíróság **telmentette az ezredest a vád és következményei alól**, mert a bizonyítási eljárás nem szolgáltatott elegendő bizonyítékot.

A magyar fürdők nagy válsága

Üres a Balaton környéke — Megfizethetetlenek a balatoni lakások — Külföldi fürdőkbe megy a magyar közönég

(Büdapesti levél.) Oly mélyen vagyunk már a nyárban, hogy képet alkothatunk magunknak a fürdőszézonról. Szomorúan kell megállapítani, hogy a magyar fürdők súlyos válságával fog végződni az idei fürdőszézon. A Balaton partjai ugyszólván üresek. Akinek csak módjában állott, külföldre utazott, főleg az utódállamokba. Az utlevélszerzés megkönnyítése és az idegen fürdők aránylagos olcsósága a magyar fürdőközönéget a külföldi fürdőkbe csábította. Legtöbbsen a cseh-szlovák fürdőkbe utaztak, amelyek olcsók, azonkívül a vasutak hárminec százalékot adnak a fürdőutasoknak. A magyar közönég az idén távol tartotta magát az azelőtt annyira látogatott német fürdőkötől, mert a német aranyárka áraival a közönég nem tud megbirkózni.

A külföldi fürdők közül legtöbbsen a régi osztrák fürdöket, így Lovranát, Abbáziát, Brionit keresték fel, mert ezek a fürdőhelyek sokkal olcsóbbak, mint Reggio, Lidó, Rimini, amelyek már a háború előtt is Olaszországhoz tar-

toztak. Amíg Magyarországon 30—50 millió koronába kerül egy fürdőszézonra a Balaton fürdőiben csak a lakás, nem is szólva a napi ellátási árakról, amelyek helyenkint kétszázézer koronáig is emelkednek, addig a cseh, szlovák és olasz fürdőhelyeken naponta a lakás és étkezés nem kerül többé százezer magyar koronánál. Ilyen körülmények között természetes, hogy a magyar fürdők üresen maradtak. A magyar fürdők igazgatói évek óta nem fordítottak figyelmet a fürdők modernizálására, ezzel szemben a külföldi fürdők egészségügyi intézményei és higiénikus berendezései semmi kívánni valót sem hagynak hátra és a közönéggel a legnagyobb előzékenységgel bánnak. Nagy baj az is, hogy aki fürdőre utazik, legyen az magyar vagy idegen, összehasonlításokat tesz, amelyek a pompásan adminisztrált külföldi fürdőkkel szemben a magyar fürdőügy elmaradottságát mutatják. A magyar tüke, amely fürdővállalatokban akar boldogulni, jelentéktelen és nagyon gyenge. Ezért üresek a magyar fürdőhelyek.

Kié a drága ékszer?

Aradi kabarénök egymás ellen. — A rendörtség nem tud igazságot lenni.

(Saját tudósítónktól.) Furcsa ügyben kellett volna ma igazságot szolgáltatni az aradi államrendörségnek. Egyik aradi kabaré szökeháju tündére jelentést tett a rendörségen, hogy egy értékes, ezüst láncan csingó arany amulettet elloptak szökehájujából. A rendörsegi nyomozás nem vezetett eredményre, azonban a véletlen mégis a tulajdonos kezébe juttatta az eltűnt ékszert. Ma a korzón sétálva örömmel elegyes megdöbbenéssel látta meg egy kolléganőjének a nyakán a drága amulettet. Kérdőre vonta a kolléganőt, aki ki jelentette, hogy az ékszert egy barátjától kapta. A jogos tulajdonos nem hagyta igazát és visszakövetelte az amulettet. A jogtalan tulajdonos, aki különben klasszikus táncosnő, klasszikus tánclepesekben lelejtett és otthagya a szöke tündért, akinek főfoglalkozása az énekimvészet. A művész-nő erre trillázva rendörért kiáltott,

miire megjelent a közelben posztoló rendör. A két hölgyet a rendörsegre invitálta és a furcsa menethez egy harmadik hölgy csatlakozott, aki mezőszopránjával esténként szomorú nótákat szökött énekelni. A konfliktusha beleavatkozott harmadik szépség mély melankólikus hangon jelentette ki, hogy a farsasággal tart, mert fontos vallomást akar tenni. A rendörsegen az ékszer tulajdonosa igazolta, hogy a kolléganő nyakán csingó tárgy az ő tulajdona. A másik két hölgy pedig eskü alatt volt hajlandó bizonyítani, hogy az egyik, már mint a táncosnő, egy barátjától kapta az ékszert. Hogy ki volt a barát, azt semmi áron nem voltak hajlandók megmondani, mert amint mondták, a diszkreció minden nőnek a becsületéhez tartozik. A rendörség a titokzatos ügy kiderítéséig az ékszert őrizetben tartja.

— **Osztrák tudósok románai tanulmányuton.** Bucurestiből jelentik: Giurgiu kikötőjébe ma egy osztrák gőzös érkezett az osztrák földrajzi társaság 30 tagjával, akik tanulmányura jöttek Romániába.

A romlott élelmiszer újabb áldozatai.

A gipsszel hamisított tejtől súlyos beteg lett egy aradi család — Szigoru eljárás az élelmiszerhamisítók ellen.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi piaci élelmiszerárusok felháborító lelkiismeretlensége csaknem katasztrófát idézett elő egy aradi családban. Egyik rendörtiszt felesége tejet vásárolt a piacon. A vásárolt tejet, mit sem sejtve fogyasztotta el tegnap délután a család és egy fél óra múlva **mindnyájan fájdalmas görcsök között megbetegedtek.** A rendörtiszt délután ment haza hivatalából és ott hon találta feleségét, gyermekeit és anyósát borzalmas kínok között tetrengve. Azonnal orvost hívott, aki szerencsére keelő időben alkalmazott gyomormosást a megmérgezett család tagjain és sikerült őket megmenteni. Kiderült, hogy a **tej gipsszel és vízzel volt hamisítva.** — Gipszet olyan nagy mennyiségben tett a hamisító a tejbe, hogy ha idejekorán nem érkezik orvosi segítség, mindnyájan elpusztulnak.

A megmérgezett család jelenléte alapján ma szigoru razziaát tartott a rendörség az élelmiszerpiacokon. A razziaát dr. **Luszt Ferenc** hatósági orvos és **Mutiu** rendörkommisszár vezették. **Rengeteg rothadt zöldséget, gyümölcsöt és nagymennyiségü hamisított tejet, turót és vaját foglalt le a rendörség.** Az analízis megállapította, hogy a **tejet kivétel nélkül gipsszel és vízzel hamisították.** A hamisító kofák ellen nem csak a rendörség, hanem az egészségügyi felügyelőség is szigoru eljárást indít. A razzia még megállapította, hogy a tilalom dacára a viszontelárusítók összevásárolják még kilenc óra előtt az élelmiszereket és ezzel előidézik a drágaságot. Több ilyen viszontelárusítót igazolt a rendörség és ellenük is szigoru eljárás indul.

Véget ért a clujü ujságírósztrájk

Megegyeztek az ujságírók a kiadókkal — Elfogadták a feltételeket — Munkába álltak a sztrájkolók

Clujról jelentik: Az ujságírósztrájk ma megszűnt. **A lapkiadók teljes egészében elfogadták az ujságírók követeléseit** és az erre vonatkozó kollektív szerződést a két fél megbízottai csütörtökön délután aláírták. Elsőnek a **Keleti Ujság** kiadói fogadták el az ujságírók feltételeit, majd az **Ellenzék** és **Ujság** is hozzájárultak a követelések teljesítéséhez. A tegnapi táncoskozásokat az ujságírók ultimátumszerű levele előzte meg, a melyben közölték a kiadókkal, hogy **ha 24 óra alatt nem fogadják el a követeléseket, a maguk részéről megszökítanak minden további tárgyalást** és egyben a magközönéséghz intézett felhívásban bejelentik az **Erdélyi Ujság** megjelenését. A levél vétele után a kiadók az ujságírók megbízottait tanácskozásra hívták meg, amelyek **teljes megegyezéssel végződtek.** A **Keleti Ujság** munkatársai kikötötték, hogy **Ötvös Bélát** a lap oratóriái tudósítóját, aki sztrájk-törő szerepével megnehezítette az ujságírók mozgalmát, a **Keleti Ujság** sem mint ujságíró, sem mint tudósítót nem alkalmazhatja. Erre a **Keleti Ujság**, amely ugyilátszik honorálni akarja Ötvös munkáját, igyekezett bizonyítani, hogy **Ötvös** nem követett el sztrájk-törést, mivel nem tagja az ujságíró szervezetnek. Már ugyilátszott, hogy a tárgyalások az Ötvös-kérdés miatt meghiusulnak, végül azonban az ujságírók álláspontja győzött és megállapodtak abban, hogy a **Keleti Ujság** Ötvöst csak mint kiadói hivatali tisztviselőt alkalmazhatja. Az anyagi részre vonatkozó meg-

állapodáson kívül a kollektív szerződés a következő két pontot is magában foglalja: Az Ujságíró Szervezet tagjai semmi körülmények között sem hajlandók együtt dolgozni azokkal, akik munkájukkal megnehezítették az ujságírók mozgalmát. A mozgalomból kifolyólag egyetlen ujságíró sem lehet állásából elbocsájtani.

Amikor a detektiv gyermekrablót akar fogni

Az öreg cigány 2 éves szöke kislánya

(Saját tudósítónktól.) A rejtelmes aradi eltünések között egy két éves kislánya is szerepel, a kinek eltünését egy héttel ezelőtt jelentették az aradi államrendörségnek. A nyomozás a lányka után eredménytelen maradt. Ma délelőtt egyik detektivnek feltűnt, hogy egy idősebb cigány egy két évesnek látszó lánykát visz a karján. A detektiv kérdőre vonta a cigányt, aki kijelentette, hogy a lány az ő természetes gyermeke. Ez az állítás hihetetlennek látszott mert a gyermeknek hófehér arcával szemben, az állítólagos apának összes fekete haja és cigányosan kreol arcüre volt. E megállapítások után a detektiv letartóztatta a cigányt abban a reményben, hogy megtalálta az elrabolt gyermeket. A rendörsegen kiderült, hogy a cigányt Calderar Józsefnek hívják és Aradon bejelentett lakása van. Calderar József később hiteles okmányokkal bizonyította, hogy az aranyszöke háju lányka tényleg az ő gyermeke. A megvádolt öreg cigányt szabadon bocsátották és távozásakor kijelentette, hogy neki is szöget ütött fejébe az eset és otthon a feleségét vonja kérdőre, hogy miképpen került a családba a szökeháju gyerek.

Amerikai elnökjelölés — amerikai reklámmal

A demokraták jelöltje, szürke ló — A republikánusok győzelemi esélyei — Millió dollárokat adoznak a páriok

(Newyorki levél.) Az amerikai elnökválasztás küszöbén ez a közhangulat:

— A republikánusok fogják győzni, Coolidge lesz ismét az elnök, mert Amerikában mindig az a párt győz, amelyik jobban bírja a pénzzel.

Az amerikai ugyanis nem politizál, a lapoknak nincs politikai rovata és csak pár soros országgyűlési tudósítást hoznak nagyrítván. Az amerikai nem ér rá frázisokkal vesződni és szürke képviselő nevekkel farszantni a memoriját. Amikor négyvenként egyszer aztán csóstól szakad a nyakába a politika, akkor abban a szemképráztató és fűsikető reklám-vásárban, az fogja meg a tömegeket, aki tudja ordítani, csinnadrattázni, vakítani a vetélytársát. Előez pedig pénz kell. Millió és millió dollárt költenek az elnökválasztáson. Mert Amerikában a politizálás foglalkozás, üzlet: aki befektet, keresni is akar. Most különben Morgan bizalmi embere és Morgan ügyvédje küzdenek egymással az elnökségért. A republikánus párt győzelme tehát szinte bizonyos és így ismét Coolidge lesz az elnök. Ez a vér-vöröshajú, rideg, de igen jó fellépésű borszóni volt polgármester, aki véletlenül csöppent a nagy méltóságba. Nagy energiájú, meggyőződéses és puritán, de van nála sokkalta tehetségesebb és népserűbb politikus is tucatjával. Egy kicsit megtépzta eszetőségeit az, hogy bár ő puritán, környezete mégis alaposan belekeveredett az olajpanamába. Mindenki tudja róla, hogy intim összeköttetésben áll a Morgan-bankházzal, a kinek szinte bizalmi embere az elnöki székben. Ellenfelei — a demokraták — ezt azonban nem vehetik szemére, mert az ő elnökjelöltjük — Davis — pedig, miután főállománygyász volt és londoni nagykövet, a Morganék ügyvédje lett és az ma is. Akárhogy dől el a dolog, az Unio köztársasági elnöke mindenképpen a Morgan-bank embere lesz.

A demokraták elnökjelöltje „szürke ló”. Coolidge komoly ellenfele a demokraták jelöltje, Davis, mint Amerikában mondják, a hol az elnökválasztás is alapjában véve egy nagy lövőverseny: „szürke ló.” A favoritok: Mc Adoo és Smith letértek és bejutottak elsőnek egy outsider, akire egyre ezret adott volna a totalizátor.

A pártok konvenciójukon választják elnökjelöltjeiket, Coolidge a clevelandi republikánus konvenció jelöltje, Davist a newyorki demokrata konvenció. E konvenciókra minden állam pártszervezete elküldi delegátusait. A demokraták newyorki konvenciója a Madison Square Garden hangversenytermében folyt le, ahol tizenháromezer ember vett részt a napokon át tartó „értekezleten”. Az egyes államok ugyanis nemcsak szavazati joggal bíró deputátusait küldik ki, hanem rengeteg lelkes kortest, fizetett ováció-csináló, nőket, sőt gyermekeket is, hogy ezeknek tömege és hangszíva befolyásolja a még ingadozó pártdelegátusokat. A jelöltek tisz-

teletére megnyitás előtt tüntető felvonulást rendeznek híveik. A felvonulások után, amikor a manager a jelölteket ajánlják, szervezett klakk taps- és éljen-próbát rendez. Mac Adoo nevével teljes nyolcvan percig, a Smithéval hetvenkét percig, sikerül ez. De mind hiába, mert a két favorit közül egyik sem tudott általános többséget szerezni és ezért visszaléptek és győzött egy „szürke ló.” Davis, akinek pedig jóval kevesebb a híve, mint nekik.

Lesz a republikánus- és demokrata-jelöltre kívül még két elnök-aspiráns is: La Follette, akit a radikális farmerek és szociálista munkások és Macdonald, aki a kommunisták jelöltje, a siker minden reménye nélkül. Hiszen e munkásszág parlamentjébe, mint képviselő is csak egyetlen szociálista tudott bejutni, — Berger, — az is német és őt is egy német kerület — Milwaukee — választotta meg.

SZÍNHÁZI MŰVELÉS

A legjobb aradi karrier kezdés

Beszégetés Vatián Liviával, a bécsi Opera aradi énekesnőjével.

(Saját tudósítónktól.) Rövid idő óta Aradon tartózkodik Vatián Traján aradi gör. kel. esperesné, Livia, aki a bécsi zeneakadémia növendéke és már most pályátnak kezdetén jelentékeny sikereket könyvelhet el. A fiatal művésznő szepiembertől a bécsi Volksoper szerződött tagja és néhány heti pihenésre érkezett szülővárosába. A Közlöny munkatársa beszélgetett a művésznővel, aki elmondta eddigi karrierjének történetét:

— Itt Aradon kezdem énekelni tanulni a Müntermüller zeneiskolában — mondotta — és már itt elhatároztam, hogy nem állok meg a kezdeten, hanem tovább tanulok. Budapestre mentem, ahol csak zongorázni tanultam, azután jött a bécsi Zeneakadémia. Nagyon sokat tanultam, jóformán az egész időmet tanulásra használtam fel. Évenként két-három operában léptem fel és ott megállapították, hogy érdemes volt tanulnom. Játsoztam Figaróban, Pillangó kisasszonyban, Faustban és Hoffmann meséiben.

— Hogy miképpen szerződtem a Volksoperhez? Már többször énekeltem az igazgató előtt és az énekeim tetsztek neki. A múlt hó végén megismerkedtem Bécsben Bobscuval, a cluji Opera karmesterével, aki felajánlott egy szerződést a cluji Operához. Amikor a tanárom ezt meg tudta, nagyon ellenezte a tervet és összekötöttségbe lépett dr. Stidri igazgatóval. A másik igazgató, Markovski nem volt Bécsben és Stidri táviratozott igazgatótársának, aki már többször hallott énekeimről. Rövid sürgönyváltás, amelynek eredményeképpen aláírták velem egy évre a szerződést. Az egész két nap leforgása alatt történt. Többször találkoztam Athanasiuval és Grozavescuval, hisz mindketten jóismerősem. Jövő terveim egyelőre nincsenek. Majd ha letelt az év a Volksopernél. Azután majd meglátom,

Vatián Livia, akit ma csak beavattottak ismernek, rövid idő múlva ismert énekesnője lesz Bécsnek — és ezt a hozzáértő rendezők is erősítik.

* Az aradi nyári szinkör műsora. Pénteken: Mánás Miska, operette. Szombat: Ártatlan Zsuzsi, operette. Vasárnap este: Piros bugyellás, népszimű.

* A timisoarai színház műsora. Péntek: Hol a férjem? Szombaton: Tánckirály (operett-premier.) Vasárnap d. n. 3 órakor: Meghalok után, este 6 órakor: Hol a férjem? és este 9 órakor: Tánckirály.

* Az aradi színházi direktorium ügye. Arad város színházi bizottsága ma délben ülést tartott, amelyen Róna Dezső bejelentette, hogy a színház vezetését a szezon hátralevő idejére őt tagu színházdirektorium vette át. A bizottság a bejelentést tudomásul vette s a legteljesebb támogatását helyezte kérésébe a színházszintárral szemben.

Az aradi színházi tróda hírei.

* A színházi előadások esti 9 órakor kezdődnek.

* Horváth Mici és Róna Dezső bucsuja. Az idei színházi szezon utolsó heteit a távozó művészek bucsufellépte teszi nevezetessé. A bucsufelléadások sorát Róna Dezső nyitja meg, a színház volt igazgatója a következő hét csütörtökén bucsuzik a Toszában. Róna Dezső, aki Erdély egyik elismerten legkiválóbb operabaritonistája, aradi működése alatt emlékezetes művészi sikereket aratott. Több nagy opera felelevenítése és nem egy opera premierje is szorosan egybekapcsolódik évekre vissza-

menően az ő nevével. Talán legjobban a Tosca opera Scarpiájával ragadta meg az aradi publikumot és így érthető, hogy ezt a szerepet választotta bucsufellépésül. A jövő hét szombat estéje a távozó primadonnáé. Horváth Mici aradi szerződésének első napján a közönség kedvence lett és az irányában megnyilvánuló szeretetet meg tudta őrizni a legutóbbi időkig. Most, hogy a megváltozott körülmények elszólják az aradi színházról, ő is bucsuzik. Bucsufellépésül a Pompadurt választotta, annak az operettnek a címszerepét, amely csak legutóbb hozott újabb babérokat és sok-sok tapsot a művésznőnek.

* Az Ártatlan Zsuzsi reprize. A Hölgyek öröme szombatra hírdéit, nagy előkészületet igénylő aradi bemutatója néhány napos halasztást szenvedett s e helyett szombaton az Ártatlan Zsuzsi reprizét tartja meg a színház. Ez az operett számtalan forró színházi est emlékéit idézi vissza s ezért bizonyára általános örömmel találkozik mostani felelevenítése. Az Ártatlan Zsuzsit az egész művészegyüttes felléptével, szép kiállításal játsszák s a szombat est a régi hangulatos színházi estekkel fogja visszavarázsolni.

* A Mánás Miska pénteki előadását hatalmas érdeklődés előzi meg. A publikum ma is úgy szereti ezt a régi, bájos operettet, mint amikor diadalmas újdonság volt. Ez alkalommal parádés szereposztásban elevenítik fel a Mánás Miskát. A címszerepet Tompa Béla játssza, Marcsa — Horváth Mici és Baracs — Huszár Károly lesz.

Halálos repülőkatasztrófa Jassyban

Két repülőistát borzalmas halála — Lesuhantak ezer méter magashól

Jassyból jelentik: Tegnap délután borzalmas repülőszerecsétlenség történt a városi vágóhid melletti lévő repülőtéren. Egy repülőgép, amelyben Buzoianu főhadnagy és Andreescu hadnagy ültek, 1000 méternél jóval nagyobb magasságban defektust kapott és lesuhant. A két repülőistát a felis-

merhetetlenségig összeeggett, a repülőgép pedig izzéporrá tört. A szerencsétlen véget ért tisztelt holttestét a katonai kórház halottas kamrájába szállították. Buzoianu és Andreescu egyetlen gyermekük voltak szüleiknek, kik tragikus jelenetek között értesültek a katasztrófáról.

Hőslelkű erdész

Megírta a saját gyilkosának körözölevelét.

Berlinből jelentik: Ritka életéről és onaralómáról tett tanúságot Berlin egyik közeli nagybirtokosának erdésze, akit a lakásán ismeretlen rablók megtámadtak és öt revolverlövésével súlyosan megsebesítették. Az erdész délután íróasztala mellett ült, amikor kívülről jövő zajra lett figyelmes. Minthogy egyedül volt a házban maga nyitott ajtót. Egy fiatal legénygyel találta magát szemben, aki azonnal, amint alakját megpillantotta, reá lött. — Az erdész összeesett, mire a merénylő még négyszer lött. A golyók a fejét, mellét és a tüdejét érték. A gyilkos, amikor azt hitte, hogy áldozatával már végzett, kívülről bezárta az írószoba ajtaját, hogy a ház többi helyiségét nyugodtan át kutathassa. Az erdész — Grünhoff a neve — súlyos sebesülései elke-

nére is nagynehezen feltápáskodott, az íróasztalához ült és leírta merénylőjének pontos személyleírását. Eszerint husz év körül, szégyenesen öltözött fekete hajú emberről van szó, akinek barna bőrtáska volt az oldalán. Amikor az írással végzett, az ablakon át kilépett és addig vonszolta magát, amíg eszméletlenül össze nem esett. A járőrök találtak rá és kórházba szállították, de már az operáció sem segíthetett rajta, meghalt. A házat azonnal körüllopták, de a tettesnek sikerült elmenekülnie.

— A tanulás áldozata. Aradon nemrég nagy feltűnést keltett, hogy az egyik aradi középiskola diákját, Leukuca Jánost beszállították az aradi közokórházba. A diák a sok tanulás következtében idegbeteg lett. Azonban rövid pihenés után állapota már annyira megjavult, hogy ma elhagyta a közokórházat teljesen gyógyultan.

HIREK

Ahol a magyarokat még mindig vad népek ismerik

„Öserdő Budapest mellett” és egyebek.

Spanyolországból visszatért Aradra egy magyar gyárigazgató, aki épületes dolgokat mondott el arról, hogy miképpen vélekednek ott a magyarokról. Érdekes nyilatkozata, amely mindennél többet mond, itt következik:

— A magyarokról ott nagyon keveset tudnak. Általában úgy ismerik őket, mint jó muzsikusként és a cigányokat és a vándormedve táncosokat is egész egyszerűen „ungeró”-nak hívják. A magyar itt még mindig exotikus néptaj, a melyik gatyában jár, lovagol és plhenés közben a csárda mellett hegedül. Hogy mennyire tájékozatlanok a magyar viszonyokról, azt nemrég egy előkelő spanyol mozi-ban láttam, ahol egy szenzációs-nak hirdetett eredeit magyar filmet mutattak be. Az eredeti magyar film természetesen valamelyik spanyol rémregényviro fantáziájában született meg és arról szól, hogy egy Budapesten élő előkelő külföldi családnak elrabolják a gyermekét a sátoros cigányok, az ungerók. Rengeteg gyilkosság és bonyodalom után a gyermek megkerül, a magyar rendőrfőkapitány (szakállas, torzonborz cigány vajda) visszalopja az öserdőből, a mely mindjárt a főváros mellett terül el.

A darabnak óriási sikere volt, több mint egy hétig játszották állandóan felt ház mellett a magyar gyermekrablókat és az egyik néző meghatottan mondta szomszédjának:

— Milyen romantikus is lehet arra a préríke!

— A király a ploesti népegyetem megnyitására. Bucurestiből jelentik, hogy Ploestiben ma megnyitott a népegyetem, amelynek Jorga Miklós tanár az elnöke. A megnyitón Ferdinánd király is résztvett és ott nagy beszédet mondott.

— Károly trónörökös Doumergue elnöknel. Párisból jelentik: Doumergue köztársasági elnök tegnap barakkot adott Károly trónörökös tiszteletére. A banketten többek között megjelentek Antonescu párisi követ és Felle tábornok is.

— Duca királyi kihallgatáson. Bucurestiből jelentik: Duca külügyminiszter ma Sinaiába utazott, hogy jelentést tegyen a királynak a prágai konferencia eredményéről.

— Uj róm. kat. püspök Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Az „Universu” értesülése szerint Netznamer bucuresti-i római katolikus püspök helyébe Sarbou püspököt nevezik ki.

— Magyarok tragédiája Amerikában. Newyorkból táviratozzák: A Lorain környékén dult tornado halottjai közül nyolcan magyar kivándoroltak, a sebesültek között pedig harminc magyar kivándorolt van.

— Beteg a jugoszláv király. Belgrádból táviratozzák: Sándor szerb király a sok utazás fáradalmaitól megbetegedett. A király betegsége miatt a politikai válság is halasztást szenved.

— A magyar földbirtokválság. Budapestről táviratozzák: Szerdén este Korányi és Nagyatádi-Szabó miniszterek megbeszélést tartottak azokról az ellentétekről, amelyek a vagyon és földválság során felmerültek. A megbeszélés folyamán sikerült nekik megegyezni és ennek eredményeképpen a földreformnovella végrehajtási utasítása legközelebb megjelenik a hivatalos lapban. A válság-földék bére ugyanakkor jelenik meg. Korányi ma nyilatkozott a sajtó képviselőinek és kijelentette, hogy a meg egyezés folytán a pénzügyi birtokpolitika céljai érvényesülhetnek. Az interjú folyamán még kijelentette, hogy közte és Szabó között nincs semmi ellentét.

Xerestetik egy hamisítatlan filmkomikus

Nemrég Angliába érkezett Root Jack amerikai filmigazgató, aki egész Európában akar körutat tenni. Célja: egy ideális filmkomikus felfedezése. Hogy milyen nek képzel az igazgató az ideális filmkomikust az költönik az alábbiakból: Kicsi legyen, simára borotvált arcú, kellő mértékű férfi. A filmközönség a kicsi kedveltes férfiakat szereti, mert a kicsi emberekkel együttérez, különösen akkor, amikor egy nagy robusztus ember boxolja le. A nevetése kissé szomorú, de azért komikus legyen. Ez az ideális filmkomikus, amelyet eddig még nem talált. Az érdekes igazgató még azt is kijelentette, hogy egy ilyen kicsi, szomorú nevetésű alaknak hajlandó annyi fizetést adni, mint az Egyesült Államok elnökének van: hatvan ezer dollárt. Utjában lehet, hogy hozzánk téved, tehát készüljenek azok a szerencsés kicsi, szomorú nevetésű komikusok, akik amerikai elnöki fizetésre reflektálnak. Sőt ha elég kicsik és elég szomorúan nevetnek, a direktor hajlandó licitálni az elnöki fizetésre és a hamar elérhető kenyűlő amerikai publikum még gyűjtést is rendez számára. Hát nem érdemes kicsinek születni? ...

— A vári hid átfestése. Megírjuk, hogy az aradi várba vezető Docebal-hid átfestésére kiírt versenytárgyaláson négy cég adta be ajánlatát, akik közül Brauner Vilmos aradi szobafestő és mázólmester bizonyult a legolcsóbbnak, 45 leiert vállalta a hid négyzetméterét. Aradváros tanácsa tegnap tartott ülésében a hid festésével — mint legolcsóbb ajánlattevőt — Brauner Vilmost bízta meg.

— Elhunyt magyar tudós. Budapestről táviratozzák: Könyves-Tóth Kálmán református pap, akinek több irodalmi munkája jelent meg és aki Tompa Mihály, Pósa és Mikszáth Kálmán barátja volt, ma meghalt. Temetése pénteken lesz.

Grác nagy szenzációja

13 ember eltűnt A rendőrség tehetetlen az emberrablókkal

Grácból jelentik: Titokzatos eltűnések tartják izgalomban Grác és környéke lakosságát. Julius elseje óta nem kevesebb mint 13 személy tűnt el titokzatos körülmények között. A 13-ból három asszony és 10 férfi volt. A legtöbbit eltűnés, Ulrich Alfréd haragszerkeszkedő és segédjének eltűnése még titokzatosabb mint az eddigieké. A segéd néhány nappal ezelőtt említette ismerőseinek, hogy megismert valakit, aki által néhány száz ezer koronát kereshet.

Közelebbi felvilágosítást nem adott az ismeretlenről még legjobb barátainak sem. Különös nevetéssel elhallgatott, amikor közelebbit kérdeztek tőle. Néhány nappal ezelőtt hirtelen eltűnt és senkinek sem tudja hova. Öngyilkosság ki van zárva és a rendőrség, mint az eddigi esetekben is erélyes nyomozást vezetett be. Azonban ezuttal is eredménytelen maradt, mint eddig. A rendőrség tehetetlenül áll az emberrablókkal szemben és kutatásához egyetlen nyom sincsen.

LEGUJABB

Radicsot meggyilkolták

Altitóltag egy vörös hadseregbeli tiszt a gyilkos

Berümből táviratozzák: Szenzációs hírt hoz a Lokalanzeiger legújabb száma. A lap moszkvai jelentése szerint Radicsot, Moszkvában időző horvát parasztpárti vezetőt a vörös hadsereg egyik

tisztje meggyilkolta. A gyilkos ezelőtt az osztrák-magyar hadsereg tagja volt. A gyilkosság közelebbi részleteiről nincs hír és még meg erősítésre szorul.

— De Valerát szabadjára helyezték. Dubünből jelentik: A hazaárulásért elfogott de Valera fr szabadságvezért szabadonbocsájtották.

— Elhunyt jegyző. Pópa Demeter simonesti jegyző negyvenkét éves korában meghalt. Temetése holnap lesz, s azon Aradvármegye vezetősége is képviselteti magát.

— Nagy tűz Németszentpéteren. San Pétru German-Németszentpéterről jelentik: Fataalmas tűz pusztított a napokban Kisszentpéter községben Küng Andrásné házában. Az udvaron elgőzött Kühné cséplőgépe és ebből véletlen folytán egy szikra kipattant. Rövid percek leforgása alatt meggyulladt a száraz buza, a magtár, sőt maga a ház is. A lakosság azonnal az oltáshoz látott, azonban csak nehezen lehetett lokalizálni a tüzet, amely a szomszédos házakra is átterjedt. Nehéz munka után sikerült a szomszédos házakat megmenteni. de Kühné háza, az egész terméce lakásberendezése és csürje a cséplőgéppel együtt a lángok martaléka lett. A kár félmillió lej, amely nem térül meg, miután biztosítva nem volt.

— Gyilkos parasztagza. Cucei aradvármegyei községben Demian Aurel parasztagza Nicoara András földművest késsel agyonszúrta. A gyilkost letartóztatták. Az aradi ügyészség elrendelte a boncolást és annak fogantatásával az ineni (borosjenői) járásbírósgot bízta meg.

— Újabb adóval sújtják a lóversenyekeket. Bucurestiből jelentik, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter újabb adójavaslaton dolgozik, amely a lóversenyfogadásokat az eddiginél sokkal súlyosabban adóztatja meg.

— Baleset. Horváth György huszöt éves timisoarai szereelő munkás tegnap este a Zápolya-uccában egy villanyhuzalt akart megjavítani. Egy kétágú létrán mászott fel a drót megjavítására. A magasságban a szerelel megszédült és leesett. Súlyos belső sérülésekkel a kózkórházba szállították.

— A matróna halála. Timisoarán tegnap Müller Magdolna 75 éves asszonyt lakásán meghalva találták. Periam kommisszár és dr. Kandeza hatósági orvos szállt ki a helyszínre, akik megállapították, hogy Müller Magdolna természetes halállal halt meg és eitemetésére megadták az engedélyt.

— Lótolvajlás. Perkssova temesmegyei községben néhány nappal ezelőtt eddig még ki nem nyomozott tettesek behatoltak Kránitz István gazdálkodó házába és a szinből öt lovat elhajtottak. A lopás elkövetésével Raicu Axente temesbuteni munkást gyanúsították, akinek azonban sikerült alibit igazolni. A nyomozás most más irányban folyik a tolvajok kézrekerítésére.

— Gyermekgyilkos szülők. Münchenből jelentik: A müncheni rendőrség a napokban letartóztatta Bieringer József iparost és feleségét, mert bizonyítékot nyert, hogy a házaspár négy éves kisfiukat a Tori-tóba dobta, ahol meghalt. A gyilkosság évekké ezelőtt történt és a házaspár idősebb leányának fecsegése folytán derült ki. A rendőrségi közegek feikutatták a tó környékét és nemcsak a kisfiu hulláját találták meg, amelyet a víz a partra dobott, hanem egy másik holttestet is, amelynek kilétéről még nem tudnak.

— Aradi rendőri hírek. A rendőrség ma letartóztatta Borzonetz Gyulát, aki utlevél nélkül akart átszökni a határon. — Siminesc Miklós rovottmultu betörőt ma tettenérték, amikor lopott ruhákkal akart elmenekülni. Letartóztatták és megindult ellene az eljárás.

— Malária pusztít Ukrajnában. Moszkvából jelentik: Borzalmos maláriajárvány pusztít Ukrajnában, ahol eddig félmillió ember betegedett meg. A járvány különösen a Dón-tartományban pusztít és a Kaukázusból vitték Ukrajnába.

— **Autószerencsétlenség négy halottal.** Stuttgartból jelentik: Súlyos autókatasztrófa történt a város közelében, amelynek négy halottja és három sebesültje volt. Az autó sofförje a tulajdonos tudta nélkül elvitte három barátját és három nőt autózni. Utközben ittak és a sofför nekivezette az autót egy kilométert jelző kőnek. Az összeütközés oly heves volt, hogy a férfiak kivétel nélkül azonnal meghaltak, a három nő súlyosan megsebesült.

— **Media-szalámi a legjób,** mert kifogástalan minőségű. Vásártásnál ügyeljünk a Media védjegyre, mivel minden rud ezzel van ellátva.

— **A Lázár Jenő és Társa „Kigyó”** drogeriába Aradon cégtáreként belépett Szöllösi Arnold gyógyszerész, a Craczia kozmetikai laboratóriumnak előnyösen ismert tulajdonosa, mely társulás feltétlen biztosítékot nyújt a jövőbeni pontos és lelkiismeretes kiszolgálásra.

Milyen termést remél Európa?

Nagy volt a szárazság? — Csak kevés államban volt jó termés.

Az Északamerikai Egyesült Államokban normális termést remélnék. Oroszországban sok helyütt nagy volt a szárazság; főképpen a Volga mentén tapasztalható, e miatt nagy kár. Romániában elegendő eső volt és a tavalyinál jobb termést várnak. Bulgáriában közepes termésre számítanak, a míg a franciaországi termés alig fogja a tavalyi termés felét kitenni, mert a gyarmatok terméskilátásai nagyon rosszak.

Olaszországban szintén nagy volt a szárazság. A búza-termést a tavalyi 61 millió tonna termékkel szemben mindössze 48 millió tonnára becsülik. A magyarországi terméskilátások kitünők és remélik, hogy az idei termés legalább olyan jó lesz, mint a tavalyi volt. Jugoszláviában és Ausztriában szintén jó termést remélnék. A cseh-szlovák köztársaságban némely helyeken fekszik a gabona, azonban szintén jó termésre van kilátás.

Súlyos repülő-szerencsétlenség Prága mellett

Ketten meghaltak, ketten életveszélyesen megsebesültek.

Prágából jelentik: A Prága mellett Celakovicében repülőgép-szerencsétlenség történt, amelynek két áldozata meghalt, kettő pedig életveszélyesen megsebesülve fekszik a prágai kórházban. Nemrég alakult Prágában az Aersport vállalat, amelynek Loucek gépgyáros a tulajdonosa. Ez a vállalat egy nagy négyüléses repülőgéppel kirándulásokat rendezett Prága fölött és környékén. A gép naponta öt utat is megtett és a tulajdonos rendszerint résztvevett az utazásokban. Tegnap Celakovicében a strandfürdő közelében a repülőgép annyira leereszkedett, hogy szárnya egy jegenyefa lombzatába ütközött és hirtelen lezuhant. A gép eleje és motorja a

vizbe zuhant a hátulso része a parti homokba furdott. A furdoközönség mindenfelöl odarohant, de a benzintartály hirtelen felrobant és a repülőgép lángborult.

A hannoveri tömeggyilkos harminc áldozata

A lakosság minden felderítetlen gyilkosságát neki tulajdonít

Hannoverből jelentik: A hannoveri rendörség ma részletes nyilatkozatot adott ki a borzalmas tömeggyilkosság felfedezéséről. A nyilatkozat a következőképpen hangzik:

Májusban találtak első ízben két fértikoponyát a Leine folyóban. A rendörség akkor megindította a nyomozást, mert nem tartotta lehetetlennek, hogy diákok tréfája, akik a temetőből szereztek a koponyákat. Június 13-án újra két koponyát vetett ki a Leine. Az orvosi vélemény szerint a talált négy koponya kivétel nélkül fiatal emberek koponyája. A rendörség akkor lehetségesnek tartotta, hogy a gyilkosságok más városban történtek és ezért körlevelet intézett az összes rendörségekhez. Feljelentés Haarmann ellen, mint azt sokan mondják, nem érkezett. A rendör-

ség volt legjobban meglepve, amikor június 22-én Haarmann az állomásai rendörség beszállította a központba. Június 23-án tartott a rendörség házkutatást és közben Wissel szülei megismerték fiuk koponyáját. A rendörség véleménye szerint Haarmannak 24—30 áldozata lehet, viszont a város lakossága az összes eltűnéseket neki tulajdonítja és 5—600 áldozatról beszél. Ezeknek nagy része azonban külföldre vagy az idegen légióba szökött. A gyilkos bevallja a berlini fiatalember meggyilkolását, el lenben még mindig tagadja Schulenberg megölését. A meggyilkolt berlini atyját a további felvilágosítások végett Hannoverbe idézte a rendörség. Ekkor szembesítés is történt Haarmannal. Az eddig felderítetlen esetekről körlevél ment az összes német rendörségekhez.

Hogyan kelt életre a marathoni futás?

Egy francia nyelvű tudós, Michel Bréal volt a klasszikus verseny megalkotója.

(Párisi levél.) 1895-ben történt. Ezekben, a mai atléták előtt történelemelőttinek tetsző időkben, Pierre de Coubertin báró barátival az antik olimpiai játékok felújításán fáradozott. A sportok ekkor voltak újra ébredőben. 1888-ban már megkezdődött Paschial Groussel kezdeményezésére az egész Franciaországra kiterjedő nagy, szabadtéri mozgalom, a „Lendit”, amelynek leglelkesebb zászlóhordozója az egyetem ifjúság volt. Egy napon Michel Bréal, a tudós nyelvész, kadétnával beszélgetett. Az ifjabb Bréal már korosult bajnoka volt a „Lendit”-nek, kitünő rugbysatár, lovas, vívó, korcsolyázó, egyszóval a sport rajongója. Tudós atyja néma csodálkozással hallgatta lelkes fiát, majd áthatva a nemes törekvésektől, fölkiáltott:

— Milyen kár, hogy az antik olimpiai rekordok nem maradtak reánk. Az előttünk ismert mértékek hiányában nem tudjuk a mai ifjúság értékét az akkorihoz hasonlítani. Csak a költők beszélnek a régiéről. A régi versenyek közül csak egyről maradt fenn hű leírás: a marathoni katona historiai nevezetességű futásáról. Szinte a legendába vész ez is. Vajjon meg tudnák-e ismételni a modern atléták ezt a futást?

Azzal tollat ragadott Michel Bréal, levelet írt barátjának, Coubertin bárónak és remekművű ezüst serleget ajánlott fel annak az atlétának, aki Marathontól elsőnek fut be Athénbe. Így teremődött meg a modern marathoni futás a legendás görög katona emlékére, aki egyfolytában, pihenés nélkül futott a marathoni csatától Athénig, ahol végső kimerültségében már csak a perzsák fe-

letti győzelmet tudta elhőrogni, aztán holtan rogyott össze.

Az 1896-ban, az első modern olimpiászon, Athénben először felújított marathoni verseny örökké emlékeztetés marad azok előtt, akik tanui lehetnek. A világ legjobb futói előtt egy ismeretlen görög pásztor, Louys, győzedelmeskedett. A 41 kilométeres uton katonatisztek kísérték lökőn a futót, aki a Stadionba a király két fiával az oldalán futott be.

A görögök lelkesedése minden képzeletet felülmul. A görög nép nemzeti hőst ünneplélt Louysban. A marathoni futás pedig koronája lett a futóversenyeknek.

Eltörlik Magyarországon a középiskolai felvételi vizsgákat.

Uj iskolatörvény készül.

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, az érdekelt körök annak idején erős harcot indítottak Klebelsberg Kuno gróf kultuszminister ama rendelete ellen, amelyben a középiskolákba való beiratkozást külön felvételi vizsgától tette függővé. A szívós harc eredménynyel is járt: a felvételi vizsgákat eltörlik. Erről a kultuszminister az alábbi nyilatkozatot tette:

— Már több ízben hangoztattam, hogy a felvételi vizsgák mostani alapja ellen komoly aggályaim vannak. Ezek az aggályok érelték meg bennem azt az elhatározást, hogy ebben a kérdésben kikerjem a főigazgatók véleményét és a beérkező jelentéseknek a közoktatási tanáccsal való közlése után megtegyem a szükséges intézkedéseket a vizsgák megszüntetése céljából. Ez még a nyári szünet alatt megtörténik. Ebben a kérdésben gróf Bethlen István mi-

niszterelnök felfogása teljesen meggyezik az én felfogásommal. A miniszterelnöknek, aki nagyon jól ismeri ezt a kérdést, az az álláspontja, hogy ezt az ügyet úgy kell megoldani, hogy a társadalom minden rétege meglegedéssel vehesse tudomásul a hozott intézkedést.

II. Miklós cár naplója.

A cár tájékoztatlansága és rövidlátása. — „Éjjel nem jó fogat piszkálni” s efféle életeltek.

Berlinből jelentik: II. Miklós cár naplója most jelent meg Berlinben orosz nyelven a Slavo-cég kiadásában. A naplóba a cár maga jegyezte be naponként az eseményeket és impresszióit. Az eredeti napló tíz füzetből áll, de mivel anyaguk nem mind érdekes, a kiadó csupán 273 oldalas kötetet állított össze a füzetből. A napló 1890-ben kezdődik, amikor II. Miklós még trónörökös volt s 1907-ben végződik, mikor az utolsó hullámzásai is elmúltak az első orosz forradalomnak. Utolsó lapjain az első duma feloszlását tárgyalja.

II. Miklós uralkodása a nagy forradalom előjátéka volt. Ez volt a korszaka az abszolút hatalom s a szabadságra vágyó nép között lefolyt harcok megindulásának. A dinasztia már teljes zavarban van, de maga a cár még nem lát semmit. A naplóban megnyilvánuló tájékoztatlansága megdöbbentő. Minél elkeseredettebb a harc, annál jelentéktelenebbek az uralkodói följegyzések.

Mi a kedvenc foglalkozása a jövőendő cárnak? Hogyan készül határlalan hatalmának gyakorlatására? Ugy látszik, sehoggy, mert a napló följegyzései egyhanguak: ebédek, vacsorák, korcsolyázás, tánc. „Nagyon jól mulattam, sokat nevettem”. „Azzal szórakoztunk, hogy tanultam mindenféle táncot”. „Spicceim volt”. „Ruháztam”. „Néztek a táncosnók táncát, akik levekőztek és mindenféle mozdulatot tettek”. „Leitattuk a konzulumkat”. „Jól ittunk”. „s effélek.

III. Sándor cár meghalt, a trónörökös Koriátlan ura lett egész Oroszországnak, de az uralkodó naplója nem változtat hangot: „Bicikliztünk”. „Teáztunk”.

Oroszország a fiatal cártól várja a nagy reformokat, az pedig a naplóban ilyen tanácsokat ad önmagának: „Éjjel nem jó a fogat piszkálni”.

A japán háborúval vagyunk. A csapások egymást követik. A cárt hántják a vereségek hírei: „Ez szomorú és kínos”. De a háboru szerencsétlensége sem változtat stílusán s a mindennapi följegyzések hangján és nivóján: „Reggoliztem”. „Kocsikáztam”. A vacsora vígan végződött, papirgombóccal dobálóztunk”. Ujabb

vereségek, a cár ezt írja: „Kinos és valószínűtlen” — és mellette: „Gombát szedünk”.

A vesztett háború stettette a forradalom kirobantását. A cár kijelenti, hogy: „Soha, semmi esetben sem egyeznék bele egy reprezentatív kormányzati rendszerbe.” Az ország vár: „Sétánam”. A nép mozgolódik: „Vacsoráztam”. — „Négykezest játszottam”. „Szép idő volt”. 1905 január 22-én fel-

koncoltak egy munkástömeget Pétervár uccáin, a cár egyenes rendeletére, mert a cár képét vitték a menet élén. Ezen a napon ezt írja: Kinos nap, Istenem, mily fáj dalmas és kínos!.. Mindannyian együtt vacsoráztunk”. És másnap: „Egy kozák küldöttség jött az Uraltól, kaviárt hoztak”.

Ennyi elég, hogy fogalmat alkothassunk magunknak a cár intelligenciájáról és egyéniségéről.

SPORT

Magyar kardvívók a döntőben

Párisból jelentik: Az egyéni kardvívóverseny középdöntőjében Caray és Schenker 6-6 győzelemmel a harmadik helyre küzdöttek fel magukat és bejutottak a döntőbe. Terstyánszky

kiesett a középdöntőből. — A százméteres hátuszás első középdöntőjében Bartha 1 perc 19 mp. idővel mint harmadik a döntőbe került.

O Olimpiai hírek. Párisból jelentik: Az egyéni kardvívás második pouljában Posta Sándor négyeszer, a harmadik pouljában Schanzer háromszor győzött. — A boxversenyben Canon (belga) legyőzte Lovikot (magyar). — Az olimpiai sakkjátékban Havasi és Vajda bekerültek a döntőbe, ahol Havasi legyőzte Asendet (lett), Vajda pedig legyőzte Cepurnov (finn) bajnokot. — A százméteres úszás második főfutamában Bertina (magyar) lett az első és ezzel bekerült a középdöntőbe. — Az olimpiai egyes teniszversenyben Kehrling legyőzte a svájci Schimment 4:6, 6:8, 7:5, 6:2, 6:8 arányban, ellenben erős küzdelem után vereséget szenvedett Williams

amerikai bajnokkal szemben 6:7, 3:6, 6:3, 4:6, 6:3 arányban. — Az egyéni kardvívásban az előmérkőzések során Terstyánszky az első csoportban hat győzelemmel bekerült az elődöntőbe. Az első csoportban első Piliti (olasz) hat győzelemmel, második Posta (magyar) hat győzelemmel. — A kétszáz méteres hölgyszás előfutamában Molnár Ella negyedik helyezéssel kiesett. A kétszáz méteres melluszás középfutamában Hollósy és Bicskei helyeztlenek. A százméteres hátuszás második előfutamában első Bartha (magyar) 1 perc 18.4 másodperccel, második Macdowell (angol). — A magyar athléták és birkózók a párisi olimpiászról Budapestre érkeztek.

KÖZGAZDASÁG

2.50-en stabilizálódott a lej Párisban 8.80 a lei

(Saját tudósítónkól.) A lej Zürichben 2.50-es árfolyamán stabilizálódott, Párisban pedig a nyitóárfolyamokban 8.80 volt a kurzus. A lej stabilizálódása következményeképpen a devizapiac lanyha volt. A kínálat kevés volt és így a külföldi devizák megtartották tegnapi szikarduló, paritás feletti árfolyamukat.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 17.) Francia frank 11.85, svájci frank 41.55, dollár 225, dinár 2.80, szokol 6.75, lira 9.82, angol font 998. — **Küizetések:** Budapest 360, Bécs 312, Prága 6.70, Zürich 41.50, Milano 9.78, London 994, Páris 11.80, Newyork 226, Belgrád 2.75.

ZÜRICHI NYITÁS. (Július 17.) Amsterdam 208, Newyork 549, London 240150, Páris 28.42.50, Milano 23.67.50, Prága 16.27.50, Budapest 0.0068, Belgrád 6.65, **Bucuresti 2.50, Bécs 0.007725.**

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Július 17.) Amsterdam 208, Newyork 550, London 2406, Páris 28.30, Milano 23.70, Prága 16.27.50, Buda-

pest 0.006850, Belgrád 6.65, **Bucuresti 2.50, Bécs 0.007725.**

BUCURESTI TÖZSZEZÁRAT (Július 17.) **Küizetések:** Páris 11.70, London 975, Newyork 224, Milano 9.70, Zürich 41, Bécs 0.0031.50, Prága 6.65. **Valuták:** Napoleon 825, leva 1.60, török lira 1.15, angol font 975, francia frank 12.10, svájci frank 43, lira 10, drachma 3.80, dinár 2.70, dollár 223, lengyel marka 0.00043, osztrák korona 0.0033, magyar korona 0.0024, szokol 6.80.

= Németország ércpénzt veret. Berlinből jelentik: A német kormány elhatározta, hogy a közeljövőben új ércpénzt hoz forgalomba. Az új pénz tíz és husz márkás címletei aranyból, egytől öt márkáig ezüstből és egytől ötven pfennigig nikkelből lesznek.

= Árlejtések. Arad város vezetősége július 21-i határidővel pályázatot hirdet a vágóhídi bétisztító helyiségek bérbevételeire, valamint ugyane határidőre a Dobó- és Orczy-uccák kikövezésére. Augusztus 4-i határidővel pedig nyilvános versenytárgyalást ír ki 60C vagon városi tü-

zifa fűrészelésére és felvágására. Az ajánlatok Arad város gazdasági hivatalához adandók be.

Vegetáció a Holdon

Newyork. Pickering W. H. tanár már évek óta Mandevilleben (Jamaika sziget) levő obszervatóriumában végez megfigyeléseket a Holdon. A napokban a tanár szenzációs cikket írt az egyik amerikai lapban, amely szerint a Holdban biztos jelenségeket fedezett fel, amelyek megerősítik, hogy a Holdban van vegetáció. A szenzációs felfedezés valószínűleg nagy vitára ad alkalmat a világ csillagászai között.

MOZI

xx Fattynak nem akad párja. Az aradi Apolló vetíti az előbbi időknek ezt a legkacagtalóbb filmjét. — A kép főalakja a kövérsegről és nagyszerű humoráról ismert Fatty, aki sehogysen tud asszonyt kapni. Fatty hódító kövérsegeiben a legtragikusabb bohóc; mindig halálosan komoly és mindig nevetnek rajta. Szünet nélkül kacaj és hangos tetszés kíséri ezt a legutóbbi pompás alakítását. A kiváló film pénteken és szombaton is másorron marad.

xx Monna Vanna az aradi Erzsébet moziban. Az Erzsébet mozgószínházban ma utóljára kerül vetítésre Monna Vanna, a filmek legkitűnőbb terméke. E csodás meséjű és kivéltü film Strindberg világhíres regénye nyomán lett filmre feldolgozva a némajátékművészet remekét képviseli. Az előadások a nyári helvi ségben terített asztalok mellett, kedvezőtlen idő esetén a zárt helyiségben tartatnak meg. Előadások kezdete 7 és 9 óra.

xx „A saint-saupecei koldusnő” című szenzációs film dráma óriási sikert aratott az aradi Marosparti mozgóképszínház tegnap esti bemutatkozó előadásán. A nagyszabású dráma első része már csak a mai előadásra kerül vetítésre és holnap, holnapután már a második részt mutatják be. A legkitűnőbb francia film művészek közreműködésével készült a film Montépin Xavér világhírű regénye után. Az izgalmasan érdekes darab tizenhárom felvonásának minden momentumja leköti a figyelmet. Jegyeket előreváltani a Weinberger cipőüzletben d. e. 10-től 12-ig, d. u. 4-től 7-ig és este hét után a mozi pénztáránál lehet. Esős idő esetén a jegyek másnapra érvényesek.

xx Marco az Urániában. Marco, az erőember cimen szenzációsan érdekes új Marco-film mutat be szombaton és vasárnap az aradi Uránia mozgószínház.

xx A szerelem áldozata. Vasárnap új film kerül bemutatásra az aradi Apolló vásznán: A szerelem áldozata című hatalmas, 6 felvonásos, szentimentális, modern társadalmi dráma. Az utólrhetetlenül gyönyörű kiállítás mellett főleg a legújabb

divatú pazar toalettek adnak kiváló vonzerőt a filmnek. Az eseménydús és mindvégig érdekes film főszereplői: Lucy Dorian és Alfons Frylands, akik mellett csupa elsőrangú, világhírű erők szerepelnek. A nagy-érdekes film hétfőn és kedden is másorron marad.

Cenzurat: Prefectura Județului.

A szerkesztésért felelősen: **KAROLY SANDOR** feld.

NYILTÉR.

E rovat alatti közlötökért nem vállalunk felelősséget.

Azon mennyasszony!

ki háztartási cikkeit nem

„Radio” technikai és háztartási áruházban

Arad, Str. Mejlano (Ferry-u.) 14

vásárolja, nem lesz boldog asszony...

Acél-, alumínium-, fa- kofeárakban, zománcedényekben legolcsóbb bevásárlási forrás. 4064

Nap- és esernyőjavítás!

és legújabb divat szerinti átalakításokat jutányos áron vállal: **H. FIRNEISZ,** Arad, Str. Moria 5. (Széchenyi-u.) 10. sz.

Szörme munkákat,

alakításokat, javításokat legjutányosabb árakban készíti:

Nagy János, szücs

Arad, Str. Alexandri (Salac-u.) 6, UJ SZÖRMEK RAETARA 11

Aradon,

a város legszebb uccájában

8 lakó-sal kertés bérház elfoglal- 16518 ható modern 4 szobás, fürdőszobás is. ással, előnyös árban eladó.

Megbízott **Hász Albert** irodája, Arad, Strada Romanului 5. (Zrínyi-ucca).

Bérházak,

magánházak, gazdálkodásra alkalmas házak, kertés házak, a város összes részeiben 5-8 szobás elfog- lalható lakásokkal, eladásra allandóan előjegyezve 16518

Albert Hász irodájában, Aradon, Strada Romanului 5. (Zrínyi-ucca)

Ma nagy balestély

Aradon, a Str. Minervei (Ilona-ucca) végén levő „Marilla”-vendéglő nagy terraszán. — Szegedi helászló, rán- tott harcra, turós csusza. — **Frisson csapat Drener-sőr.** — Pontos és előzékeny kiszolgálás! 15070

Szíves pártfogást kér: **Schwarz Andor**, vendéglő.

VATA de JOS

(Alváozsa)

kősz és szénasavas hőgyógyfürdő 4087

Vendéglője

f. évi szept. hó 1-től bérbe- adó, az üzlet egész éven át nyitva van. A román nyelv tudása kívánatos. Csak személyesen jelentkező szakszemélyeknek ad felvilágosítást

az Igazgatóság.

Különleges gyermekfelvételek, női- és férfi portrék, levelezőlapok, utlevélképek a legmodernebb kivitelben készülnek Bernstein photo-salonjában ARAD, (uj Neuman-ház)

Előre hatadott idény miatt, a raktáron levő nyári árak mélyen leszállított árban Vándornál, Aradon, ahol a nagy forgalom folytán felgyülemlett több ezer mtr. különféle maradékok feltűnő olcsón kaphatók, míg a készlet tart

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEK-RŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

SZAKÁCSNŐ ÉS SZOBÁLEÁNY iriesáldához jó bizonyítvánnyal augusztus 1-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

CUKRASZ SEGÉD, önálló munkás, felvétetik Wild cukrászdában Arad. 4077

MINDENES főzőnőnek ajánlom. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4076

TANONC, vas, szerszám és műszaki kereskedésbe felvétetik. Csetey és Seitz Arad. 4071

GYAKORNOK (fiu, vagy leány) alkalmazást nyer Kerpel könyvüzletében Aradon. 4070

MEGBIZHATÓ, 15 évi jegyzői irodai gyakorlattal kaucióképes egyén, megfelelő alkalmazást keres. Cim Boldis József Tornea. 4074

VARRÓLEÁNYOK állandó munkára felvételre Plesz Gyula női divatruházában Arad. 4079

KIFUTÓ fiu felvétetik Lázár és Társa drogeriában Arad. 10.096

SZAKKÉPZETT pincemester, ki a borszakma minden ágazatában jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatot fizetési igények megjelölésével „Szakképzett” jellegre Sándor Hirlapirodába Arad kérünk. Személyes jelentkezés is lehetséges. 10.096

Lakás.

KÉT-HÁROM-NÉGY SZOBÁS LAKÁSOK elköltözés miatt kiadók. Haász-irodája Arad, Strada Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.519

ELCSERÉLNÉM oradeamarei (nagyváradi) kétszobás lakásomat hasonló aradival. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.070

Vétel és eladás.

EGY jóhangú szalon cimbalom eladó Arad, Bulev. Regele Ferdinand 63-65. (Dengl-ház) II. em. 15. 4073

EGY karátos buton, brilliáns gyűrűk, mellű, nyakék, ezüst női óra, ebédő és összekötő valódi perzsaszőnyegek, régi festmények, orvosi műszerszekrény, réz márvány-mozsdó, 6 személyes étkező servise, üvegremü, különböző butorok, tükrök, festmények, szalonok, csillárok, dísz tárgyak, stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. emelet jobb. 1000

NEGYVENKÉT Körjárathoz vasszerkezetet keresünk megvételre. Eladó egy dartsztógép és egy pogácsadaráló. Szentiványi és Deák Tivca. 4052

Bádogos

és vízvezetési munkákat, javításokat, fedőfestést, felelőség és szofid árak mellett vállal

Ermesz

bádogos, A R A D, Máraegitl No. 12. (Kossuth-u.) 4055

Kövezést

és mindennemű útépitést a legelőnyösebb feltételek mellett vállal és készít bárhol SZTANITY GYÖRGY kövezési vállalkozó Arad, Piața Sft. Sava 6. (Szerb-palota.) Költésvetéseket díjtalanok.

PERZSA és egyéb szőnyeget, butorokat, antik tárgyakat, ezüsttárgyat, fehérneműt, kézmunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

TÉGLAGYÁR teljes felszereléssel együtt eladó. Érdeklődni az aradi Victoria Takarékpénztár pénztáránál. 4075

BORSZIVATTYUGÉP 20 méter gummicsővel eladó Dürer Gusztávnál Arad, városházzal szemben. 4081

KOCSIK, sárga és fekete, kivágott városi és egy homokiúto eladók Arad, Strada Eminescu 5. 3646

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK!
Gyapjú férfi öltöny Lej 1470.—
Tennisz férfi öltöny Lej 1450.—
Lenvászon férfi öltöny Lej 1250.—
Selyem-lüster sacco Lej 1250.—
Tennisz férfi nadrág Lej 520.—
Lenvászon férfi nadrág Lej 450.—
Gummi kabátok 850.— Lejtől kezdve.
Billiárd-posztó állandóan raktáron. Nagy posztó raktár. MUZSAY JÓZSEF férfi-, fiu- és gyermekruha telepe Arad a Városi Színházzal szemben. 3756

REUMA szesz, kitűnően bevált szer készvény, csusz, idegzsába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

DARÁLÓMALOM, körüresz és villamos motor eladó. Virág Kálmán építőmester Arad, Bul. Carol I. 5. 4004

HASZNALT OLOM megvételre kerestek Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

KERESEK komoly vevőim részére bérházakat, magánházakat, szőlőket és földet. Haász-irodája Arad, Str. Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.519

MAGÁNHAZ átvehető nagy jövedelmű fűszerüzlettel, lakással, a belvároshoz közel, 350.000 lejért eladó. Uranul-iroda Arad, főpostával szemben. 16.039

SZŐLŐK ELADÓK Ghiorocan, Paulison, Páncotan, Maderaton, Muscan, Sírán. Eladásra megbizva Uranul-iroda Arad, főpostával szemben. 16.039

Legkitűnőbb szalámi a „Media” védjegyű

mert kifogástalan minőségű.
Kapható minden jobb fűszer és csemege üzletben.
Képviselet:

Hiszzele János, Arad.

40 éves izr., Bánát centrumának legnagyobb étterem és kávéházának vagyonszármazéka tulajdonosa nőszülne

hozzállító, vagyons, komoly leány vagy özvegy (vallás mellékes) teljes című fényképpel ellátott leveleit „1.000.000” jellegre Bánát Hirlapirodába Timisoara kéri. — Névtelen levelek nem vétetnek figyelembe. — Szigorú diskretio biztosítva. 4069

Olcsó elárusítás a Lázár és Társa

drogeriában, Aradon.
Leltározás és átszervezés miatt a jelenleg raktáron levő gyógyszerek, gyógyszerkülönlegesek, piperecikkek stb. napi áron alul eladatnak.

Feltűnő alkalmi vétel!

Aradon a belváros szélén egyike a legjobb bérházaknak, 6 modern lakással, melyekből egy 3 szobás, fűrdőszobás lakás elfoglalható tiszteletdíjteljesítéssel, iparvállalatnak alkalmas óriási pincével, nagy udvarral, előnyös árban eladó. — Megbízott ALBERT HAÁSZ-IRODÁJA Arad Str. Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.519

Ma és minden pénteken a MURESEL (zsigmondházi) STRANDBUFFÉ-IZLETESBEN nagy halestély. SZEGEDI halászlé, rántott hal és turós-csusza, pontos kiszolgálás mellett kapható. Szives pártfogást kér:

DICKER MAXIMILIAN

FIGYELEM!!

Rentabel hámozógépek, schmirgliköpeny, és darálókövek

francia quareből minden méretben készítettnek. Raktáron tartunk eredeti schweici szilaszelymet és malomkövet minden méretben. Áraink olcsóbbak mint bárhol.

CSETEY si SEITZ vas- és szerszámkereskedés.

Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros B.-t.) 14.

Primăria Oraşului Arad.

No. 20724—1924.

PUBLICAŢIUNE.

In conformitate cu dispozițiile cuprinse în art. 32. §-al regulamentului privitor la constatarea naționalității române se aduce la cunoștința generală că listele pregătitoare din ziua de 20. Iulie 1924. pe timp de 30 zile; sunt puse la Primăria oraşului spre vedere publică, și că în termenul de mai sus, orice persoană, sau autoritate publică, va putea cere noui înscrieri, stergeri, sau rectificări în aceste liste, înaintându-ne în scris eventualele reclamațiuni. 4078

Arad, la 15. Iulie 1924.

Primar:
Dr. ROBU.

Ujságmakulatura

6 kgr.-os csomagokban

kapható a kiadóhivatalban